

Onderwerp:	ZZP en begeleiding in groepsverband schoolgaande verzekerde
Samenvatting:	<p>In dit geschil gaat het om de vraag of een schoolgaande verzekerde met een ZZP in aanmerking kan komen voor begeleiding in groepsverband (dagbesteding). In de CIZ-Indicatiewijzer staat dat een indicatie voor dagbesteding bij een ZZP niet mogelijk is als de verzekerde naar school gaat. Het College merkt echter op dat noch in het Bza noch in de Beleidsregels de mogelijkheid om naast onderwijs een indicatie af te geven voor dagbesteding wordt beperkt. Het College ziet verder ook geen reden waarom dagbesteding naast (volledig) onderwijs niet mogelijk zou zijn wanneer een verzekerde in een instelling verblijft op basis van een ZZP. Naar het oordeel van het College beperkt het CIZ dan ook de aanspraak als wordt vastgehouden aan de uitleg in de Indicatiewijzer en het CIZ een ZZP <i>zonder</i> begeleiding in groepsverband indiceert enkel vanwege het feit dat verzekerde onderwijs volgt, zonder rekening te houden met zijn problematiek en/of beperkingen.</p> <p>Het CIZ heeft tot taak om onderzoek te doen naar de beperkingen en stoornissen van een verzekerde en aan de hand daarvan vast te stellen op welke zorg hij is aangewezen. Daarbij moet het CIZ rekening houden met de geobjectiveerde zorgbehoefte van de individuele verzekerde.</p>
Soort uitspraak:	IgA = Indicatiegeschil AWBZ
Datum:	26 oktober 2011
Uitgebracht aan:	CIZ
Zorgvorm:	Begeleiding

Onderstaand de volledige uitspraak.

Het geschil

Verzekerde is een 11-jarig meisje met het Kleefstra syndroom (voorheen bekend als 9q34.3 deletie syndroom). Zij heeft als gevolg van deze zeldzame chromosoomafwijking een ernstige verstandelijke beperking (IQ rond 30), een autistische stoornis en stemmingsstoornissen. Haar ontwikkelingsachterstand manifesteert zich op verschillende ontwikkelingsdomeinen. De communicatie wordt beperkt door haar zwakke cognitieve niveau en meertalige opvoeding. Verzekerde is rigide in haar denken, heeft moeite met veranderingen en heeft preoccupaties. Ze persevereert enigszins en vertoont dwingend gedrag. Ze lijkt ook sensorische integratieproblemen te hebben. Haar stemmingsstoornissen zijn ernstig en leiden enkele keren per jaar tot een crisisperiode van één à twee weken. Daarbij raakt zij in zichzelf gekeerd, wil zij niet eten, nauwelijks slapen, praat en jammert zij voortdurend en moet zij steeds naar het toilet.

Verzekerde is in die situatie een totaal ander kind. Ze kan zich ook zo ontremd en agressief gedragen, dat beperkende maatregelen nodig zijn en dwangmedicatie moet worden toegediend. In zo'n situatie is continu één-op-één begeleiding nodig en moet verzekerde worden afgezonderd.

Buiten deze periodes is verzekerde een vrolijk en beweeglijk meisje dat veel sturing en aandacht nodig heeft. Emotionele spanning dient vermeden te worden en voortdurend oogcontact is nodig om gedragsproblemen en onveilige situaties te voorkomen. Het is bovendien noodzakelijk om de communicatie met pictogrammen te ondersteunen.

Verzekerde woont in een instelling en volgt speciaal onderwijs (cluster 3). In het weekend gaat zij een dag en/of een nacht naar huis.

Gemachtigde heeft op 25 mei 2011 namens verzekerde een indicatie aangevraagd voor AWBZ-zorg.

In uw indicatiebesluit van 31 mei 2011 heeft u een indicatie gesteld voor ZZZ VG 07.

De gevraagde dagbesteding heeft u niet geïndiceerd. U geeft in uw besluit aan dat verzekerde zowel een ernstige verstandelijke handicap heeft als ernstige gedragsproblemen (SGEVG) en dat zij daarom een besloten en gestructureerde woonomgeving nodig heeft met zeer intensieve begeleiding, verzorging en gedragsregulering. Een of meerdere personen moeten voortdurend in de buurt zijn om haar te kunnen begeleiden, toezicht te houden en sturing te bieden. U merkt op dat, zoals kenmerkend is voor de ZZZ VG 07-doelgroep, er sprake is van een zogenaamd Bijzonder Zorgplan en een CEP-score van ten minste 3. U heeft bij de indicatie voor het ZZZ aangegeven dat als verzekerde naar school gaat, geen dagbesteding geïndiceerd kan worden vanwege schoolvakantie, ziekteperiodes en dergelijke en verwijst hierbij naar de CIZ Indicatiewijzer¹.

Gemachtigde heeft op 18 juli 2011 bezwaar gemaakt tegen het niet indiceren van dagbesteding. De keuze van het ZZZ is niet in geschil. Volgens de instelling is een indicatie voor dagbesteding aangewezen om een passend dagactiviteitsaanbod te kunnen bieden om probleemgedrag te voorkomen en de noodzakelijke structuur te continueren, met name op de momenten dat verzekerde niet naar school gaat. Volgens de instelling zal zonder een indicatie voor dagbesteding een leerplichtonthefving moeten worden aangevraagd en zal verzekerde volledig dagbesteding moeten gaan volgen.

Er heeft geen hoorzitting plaatsgevonden, omdat de bezwaarmaker daarvan heeft afgezien.

Op 3 augustus 2011 heeft de CIZ-arts de medische situatie beoordeeld. Deze vindt dat het geïndiceerde ZZZ inhoudelijk juist is en geeft verder aan dat er in het geval van verzekerde, gezien haar ernstige gedragsproblematiek, medisch inhoudelijk voldoende reden is om wél dagbesteding te indiceren als de beleidsregels hiertoe de mogelijkheid bieden.

Volgens uw conceptbeslissing op bezwaar bent u van plan om de CIZ-arts hierin niet te volgen en het bezwaar ongegrond te verklaren.

Het College begrijpt uit uw conceptbeslissing dat u zich op de Indicatiewijzer baseert. U vindt dat verzekerde geen aanspraak kan maken op dagbesteding omdat zij volledig naar school gaat en in de Indicatiewijzer over het indiceren van dagbesteding bij een ZZZ staat dat dagbesteding dan niet kan worden geïndiceerd vanwege schoolvakanties, ziekteperiodes en dergelijke. U stelt: 'Het CIZ ziet in de situatie van verzekerde geen reden om van de Beleidsregels AWBZ of de daarin genoemde gemiddelde tijden te moeten afwijken.'

Wet- en regelgeving

In dit geschil zijn de volgende bepalingen van belang.

AWBZ

Op grond van artikel 9b, eerste lid AWBZ bestaat slechts aanspraak op zorg, aangewezen ingevolge artikel 9a, eerste lid, indien en gedurende de periode waarvoor het bevoegde indicatieorgaan op een door de verzekerde ingediende aanvraag heeft besloten dat deze naar aard, inhoud en omvang op die zorg is aangewezen.

Besluit Zorgaanspraken (Bza)

Artikel 2, eerste en derde lid

Ingevolge dit artikel bestaat slechts aanspraak op AWBZ-zorg, als deze zorg niet kan worden bekostigd op grond van een andere wettelijke regeling (...) en voor zover de verzekerde, gelet op zijn behoefte en uit een oogpunt van doelmatige zorgverlening, redelijkerwijs daarop is aangewezen.

Artikel 6

1. Begeleiding omvat door een instelling te verlenen activiteiten aan verzekerden met een somatische, psychogeriatrische of psychiatrische aandoening of beperking of een

¹ CIZ Indicatiewijzer versie 4.1, april 2011, p. 175. (beleidsregel vh CIZ)

verstandelijke, lichamelijke of zintuiglijke handicap, die matige of zware beperkingen hebben op het terrein van:

- a. de sociale zelfredzaamheid,
 - b. het bewegen en verplaatsen,
 - c. het psychisch functioneren,
 - d. het geheugen of de oriëntatie, of
 - e. die matig of zwaar probleemgedrag vertonen.
2. De activiteiten, bedoeld in het eerste lid, zijn gericht op bevordering, behoud of compensatie van de zelfredzaamheid en strekken tot voorkoming van opname in een instelling of verwaarlozing van de verzekerde.
3. De activiteiten, bedoeld in het eerste lid, bestaan uit:
- a. het ondersteunen bij of het oefenen met vaardigheden of handelingen,
 - b. het ondersteunen bij of het oefenen met het aanbrengen van structuur of het voeren van regie, ofc. het overnemen van toezicht op de verzekerde.

Regeling zorgaanspraken AWBZ (Rza)

Artikel 1, onderdelen e en f

- e. Cliëntprofiel: een profiel als omschreven in bijlage 2 van deze regeling, van zorgvragers met een vergelijkbare behoefte aan met verblijf samenhangende zorg en met vergelijkbare beperkingen op dezelfde terreinen, bij wie de verzorgings-, verplegings-, begeleidings- of behandelingsdoelen naar aard en inhoud overeenkomen.²
- f. Zorgwaartepakket: naar aard, inhoud en omvang bij een cliëntprofiel passende samenhangende zorg als omschreven in bijlage 2 van deze regeling.

Bijlage 2, behorende bij artikel 1, onderdelen e en f

Bij het ZZP VG 07 '(Besloten) wonen met zeer intensieve begeleiding, verzorging en gedragsregulering is onder meer het volgende opgenomen over het cliëntprofiel: Dit profiel is gericht op de doelgroepen SGLVG- en SGEVG-cliënten. Beide cliëntgroepen functioneren beperkt of nauwelijks zelfstandig en zijn intensief begeleidingsbehoefstig. De cliënten hebben permanent structuur, veiligheid en bescherming nodig. De begeleiding is vaak individueel en structuurbiedend, waarbij de nadruk ligt op voorspelbaarheid van de invulling van de dag en vaste leefregels. Ten aanzien van de psychosociale/cognitieve functies hebben cliënten vaak tot continu hulp, toezicht of sturing nodig. De cliënten vragen van hun omgeving continu grote alertheid. De aard van het begeleidingsdoel is meestal gericht op stabilisatie of op ontwikkeling. Dit uit zich in het reguleren van de gedragsproblematiek en het bieden van structuur en veiligheid. Het ZZP omvat begeleiding, persoonlijke verzorging en verpleging. Het CIZ moet aangeven of het exclusief of inclusief dagbesteding indiceert'

Zorgindicatiebesluit (ZIB)

Artikel 2

Als vormen van zorg als bedoeld in artikel 9a, eerste lid AWBZ, worden onder meer aangewezen de vormen van zorg, bedoeld in de artikelen 6 en 9, eerste en tweede lid Bza.

Beleidsregels

U heeft bij de indicatiestelling de Beleidsregels Indicatiestelling AWBZ-zorg 2011 (verder: de Beleidsregels) gehanteerd, zoals vastgesteld door de Staatssecretaris van VWS.

CIZ-Indicatiewijzer

In uw conceptbeslissing op bezwaar verwijst u naar de CIZ Indicatiewijzer waarin u de Beleidsregels nader heeft uitgewerkt.

Over dagbesteding is op bladzijde 175 onder meer het volgende opgenomen:

1. [...]

² Zie ook artikel 1, onderdeel f van het Zorgindicatiebesluit.

2. *'De verzekerde kan ook aangewezen zijn op dagbesteding als het doel is om andere activiteiten aan te bieden dan arbeid of school [...] en tevens zelfredzaamheid, cognitieve capaciteiten en vaardigheden zoveel mogelijk te handhaven en/of gedragsproblematiek te reguleren. Dan is dagbesteding binnen een ZZP aan de orde en wordt de dagbesteding geïndiceerd.*

Verder geldt:

1. [...]
2. *Als een verzekerde werkt of naar school gaat, is er geen sprake van 'ook nog (AWBZ-) dagbesteding' vanwege schoolvakanties, ziekteperiodes en dergelijke.*
3. [...]

Medische beoordeling

Voor een medische beoordeling van het geschil heeft de medisch adviseur van het College kennisgenomen van de stukken. Op basis van dat dossier deelt de medisch adviseur het volgende mee.

De conceptbeslissing op bezwaar is op basis van voldoende recente medische informatie en op het juiste deskundigheidsniveau tot stand gekomen.

De problematiek en de beperkingen zijn duidelijk en maken dat verzekerde continu behoefte heeft aan een structurerende omgeving met direct aanwezige ondersteuning en contact. Deze bieden verzekerde niet alleen een veilige omgeving, maar geven haar ook het noodzakelijke veilige gevoel. Verzekerde heeft dit op alle dagen van de week, ook tijdens vakanties, nodig. Het bij het ZZP VG 07 behorende cliëntprofiel houdt in dat verzekerden permanent structuur, veiligheid en bescherming nodig hebben met vaak individuele en structuur biedende begeleiding, waarbij de nadruk ligt op voorspelbaarheid van de invulling van de dag en leefregels.

De medisch adviseur is van oordeel dat het cliëntprofiel behorende bij ZZP VG 07 het best past bij het profiel van verzekerde en overeen komt met haar zorgbehoefte.

Hoewel ZZP VG 07 is toegesneden op een doelgroep die veel structuur en begeleiding mogelijk maakt, en er door het volgen van speciaal onderwijs ook veel extra structuur geboden wordt, is in geval van verzekerde, afgaande op het Bijzonder zorgplan en rekening houdend met de hoge CEP-score, daarnaast dagbesteding noodzakelijk.

Haar stemmingsstoornissen zijn immers ernstig en leiden enkele keren per jaar tot een crisisperiode van één à twee weken. De verwachting is dat, door onvoldoende begeleiding en dagbesteding, dergelijke periodes frequenter zullen optreden.

De medisch adviseur concludeert dan ook dat voor verzekerde naast school dagbesteding nodig is om de gedragsproblematiek te reguleren en de zelfredzaamheid te handhaven. Dit betekent dat verzekerde continu, ook als zij niet naar school gaat, gestructureerde daginvulling en zorg nodig heeft. Verzekerde is daarom aangewezen op een ZZP VG 07 met dagbesteding.

Juridische beoordeling

De vraag is of het CIZ een verzekerde die is aangewezen op verblijf kan indiceren voor een ZZP met dagbesteding (begeleiding in groepsverband) als die verzekerde naar school gaat.

Een ZZP omvat naar aard, inhoud en omvang bij een cliëntprofiel passende samenhangende zorg. In sommige ZZP's is dagbesteding integraal opgenomen en in andere niet. In dat laatste geval moet het CIZ apart beoordelen of de verzekerde in kwestie op dagbesteding is aangewezen. Volgens uw Indicatiewijzer³ kan een indicatie voor begeleiding in groepsverband worden afgegeven in het geval dat een verzekerde in een instelling verblijft, als hij of zij hier ten minste één dagdeel per week op is aangewezen. De reële zorgbehoefte van de verzekerde, op basis van zijn beperkingen, is hierbij leidend. Daarbij moet ook rekening worden gehouden met het feit dat een ZZP wordt geacht te voorzien in passende zorg voor een bepaalde doelgroep.

³ CIZ Indicatiewijzer versie 4.1, april 2011, p. 174-175. (beleidsregel vh CIZ)

Het voorgaande betekent dat het afgeven van een indicatie voor een ZZP mét begeleiding in groepsverband niet altijd vanzelfsprekend is, maar dat moet worden beoordeeld of en in hoeverre een verzekerde die is aangewezen op verblijf daarnaast is aangewezen op die begeleiding.

Wat nu als de op basis van een ZZP in een instelling verblijvende verzekerde (volledig) onderwijs volgt.

Als een verzekerde op basis van de Leerplichtwet onderwijs volgt, is voor de tijd dat het kind op school zit geen indicatie voor begeleiding in groepsverband mogelijk.

Een kind dat (volledig) onderwijs volgt, gaat in beginsel 40 van de 52 weken per jaar naar school en heeft 12 weken vakantie. Bij het stellen van een indicatie voor *extramurale* zorg houdt u hiermee rekening.

Als een kind naast het onderwijs is aangewezen op (extra) structuur en het verzorgen hiervan niet behoort tot de gebruikelijke zorg van ouders voor hun kind, kan hiervoor een indicatie worden afgegeven in de vorm van (bijvoorbeeld) begeleiding in groepsverband.

In uw Indicatiewijzer staat dat een indicatie voor begeleiding in groepsverband in geval van een ZZP niet mogelijk is als de verzekerde werkt of naar school gaat. Het College merkt op dat noch in het Bza noch in de beleidsregels de mogelijkheid om naast onderwijs een indicatie af te geven voor begeleiding in groepsverband wordt beperkt. Het College ziet verder ook geen reden waarom begeleiding in groepsverband naast (volledig) onderwijs niet mogelijk zou zijn in het geval dat een verzekerde in een instelling verblijft op basis van een ZZP.

U heeft tot taak om onderzoek te doen naar de beperkingen en stoornissen van een verzekerde en aan de hand daarvan vast te stellen op welke zorg hij is aangewezen. U moet rekening houden met de geobjectiveerde zorgbehoefte van de individuele verzekerde. Naar het oordeel van het College beperkt u dan ook de aanspraak als u blijft vasthouden aan uw uitleg in de Indicatiewijzer en vervolgens een ZZP *zonder* begeleiding in groepsverband indiceert enkel vanwege het feit dat de verzekerde in kwestie onderwijs volgt, zonder rekening te houden met zijn of haar problematiek en/of beperkingen.

Casus

In het onderhavige geval heeft u een indicatie gesteld voor verblijf in de vorm van ZZP VG 07 *zonder* begeleiding in groepsverband. Niet in geschil is dat zij is aangewezen op verblijf en dat het cliëntprofiel behorende bij het geïndiceerde ZZP het best past bij het profiel van verzekerde. Wél is in geschil het niet afgeven van een indicatie voor begeleiding in groepsverband.

ZZP VG 07 is één van de ZZP's waarbij begeleiding in groepsverband geen integraal onderdeel uitmaakt van het ZZP. Dit betekent dat u in dit geval dus ook moet beoordelen of verzekerde is aangewezen op begeleiding in groepsverband.

De CIZ-arts heeft op basis van een individuele beoordeling vastgesteld dat verzekerde zorginhoudelijk is aangewezen op begeleiding in groepsverband, met name op de momenten dat zij niet naar school gaat. U bent echter van plan het oordeel van de CIZ-arts niet over te nemen en beperkt zich in uw motivering voor deze beslissing tot verwijzing naar de Indicatiewijzer: u stelt geen indicatie voor begeleiding in groepsverband omdat dit niet zou zijn toegestaan nu verzekerde volledig onderwijs volgt. U gaat hiermee voorbij aan de individuele zorginhoudelijke beoordeling van de CIZ-arts en beperkt hiermee, naar het oordeel van het College, feitelijk de aanspraak.

Mede gelet op het advies van zijn medisch adviseur, is het College van oordeel dat verzekerde gezien haar beperkingen in dit geval is aangewezen op ZZP VG 07 mét begeleiding in groepsverband.

Advies van het College

Gezien het voorgaande is het College van oordeel dat uw beslissing niet juist is. Het College raadt u aan uw beslissing te herzien en alsnog een indicatie af te geven voor een ZZP VG 07 mét begeleiding in groepsverband.

